

KOMISJON

KOMISJONI SOOVITUS,

12. jaanuar 2005,

selle kohta, mis Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ (bensiiini ja diislikütuse kohta) kohaldamise eesmärgil on maksimaalse väävlisisaldusega pliivaba bensiiini ja diislikütuse kättesaadavus asjakohaselt tasakaalustatud geograafilisel alusel

(EMPs kohaldatav tekst)

(2005/27/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 211,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiivi 98/70/EÜ (bensiiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta),⁽¹⁾ artikli 3 lõike 2 punktide d ja artikli 4 lõike 1 punktide d peavad liikmesriigid tagama, et maksimaalse kindlaksmääratud väävlisisaldusega pliivaba bensiiin ja diislikütus on nende territooriumil asjakohaselt tasakaalustatud geograafilisel alusel kättesaadav.
- (2) Samuti on direktiiviga 98/70/EÜ ette nähtud, et komisjon peab välja töötama juhised soovitamaks, mis on sel juhul pliivaba bensiiini väävlisisaldusega kuni 10 mg/kg kättesaadavus asjakohaselt tasakaalustatud geograafilisel alusel.
- (3) On asjakohane välja töötada samalaadsed juhised maksimaalse väävlisisaldusega 10 mg/kg diislikütuse kohta.

- (4) Komisjon on hinnanud erinevaid võimalusi. Selle tulemusena ning pärast liikmesriikidega konsulteerimist asjaomaste ekspertidega kaubandus- ja tööstussektorist ning muude valitsusväliste organisatsioonidega, on komisjon välja töötanud järgmised juhised,

SOOVITAB JÄRGMIST:

Direktiivi 98/70/EÜ artikli 3 lõike 2 punkti d ja artikli 4 lõike 1 punkti d kohaldamise eesmärgil eelkõige seoses väävlivaba kütuse kättesaadavusega asjakohaselt tasakaalustatud geograafilisel alusel, peaksid liikmesriigid kohaldama lisas sätestatud põhimõtteid.

Brüssel, 12. jaanuar 2005

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stavros DIMAS

⁽¹⁾ EÜT L 350, 28.12.1998, lk. 58. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

LISA

Juhised selle kohta, mis on asjakohaselt tasakaalustatud geograafiline kättesaadavus direktiivi 98/70/EÜ artikli 3 lõike 2 punkti d ja artikli 4 lõike 1 punkti d kohaldamisel

1. KÄESOLEVATES JUHISTES KASUTATUD MÕISTETE MÄÄRATLUSED

Väävlivaba kütus – pliivaba bensiin ja diislikütused, mis sisaldavad väävlit kuni 10 mg/kg.

Kütuse tanklad – jaemüügi- või kommertsteenindusjaamad, kus kütus tangitakse sõidukitesse nende käitamiseks (määratletud standardiga EN 14274:2003).

2. MÕJUTAVAD TEGURID

Väävlivaba kütuse kättesaadavuse tagamiseks peavad liikmesriigid omama teatud paindlikkust ja arvesse võtma erinevate siseriiklike turgudega ja tarnete infrastruktuuri seotud tingimusi. Arvesse tuleks võtta järgmisi tegureid:

1) väike rahvastikutihedus

Suurtes väikese rahvastikutihedusega piirkondades on kütusetanklaid tõenäoliselt vähem ja need on väiksemad (läbilaskvusemahu või kütusepumpade arvu poolest) ning suuremad tanklad asuvad tihedamalt asustatud aladel. Arvesse tuleks võtta suuremaid vahemaid kütuse tanklate vahel ja olemasoleva infrastruktuuri suutmatust pakkuda erineva väävlisisaldusega kütuseid.

2) suur rahvastikutihedus

Suure rahvastikutihedusega aladel on kütusetanklad tõenäoliselt keskmiselt suuremad (nii läbilaskvusemahu kui ka kütusepumpade arvu poolest), neid on rohkem ning need asetsevad tihedamalt. Sellisel juhul suudab infrastruktuur tõenäoliselt pakkuda erikvaliteediklassi kuuluvaid kütuseid ja on ka võimalik järk-järguliselt laiendada tanklate levikut.

3) väikesaarte turud

Väikesaarte turgudel on tõenäoliselt samalaadsed probleemid nagu väikese rahvastikutihedusega aladel, millele võib lisanduda ka väiksem tarneturg (või ainult ühe tarnijaga turg) või piiratud arv põhiteenindusjaamu (või ainult üks põhiteenindusjaam).

3. ÜLDJUHISED

Vastavalt direktiivi 98/70/EÜ artiklile 8 on liikmesriigid kohustatud esitama põhiteavet väävli- ja pliivaba bensiini ja diislikütuse siseriiklike müügiimahtude kohta.

Käesolevates juhistes on esitatud neli hindamiskriteeriumi, mida komisjon tunnistas eriti kasulikuks väävlivaba kütuse kättesaadavuse määramisel asjakohaselt tasakaalustatud geograafilisel alusel direktiivi artikli 3 lõike 2 punkti d ja artikli 4 lõike 1 punkti d kohaldamise eesmärgil. Kaks üksikasjalikku **põhilist varianti A ja B**, annavad selgema ja täpsema teabe väävlivaba kütuse kättesaadavuse kohta asjakohaselt tasakaalustatud geograafilisel alusel. Üldjuhul eeldatakse, et liikmesriigid võivad valida kas variandi A või B vahel ega kohalda mõlemat samaaegselt.

Lisaks on kaks vähem üksikasjalikku **sekundaarset varianti C ja D**, mis annavad teavet kättesaadavuse kohta teatavates piirkondades.

Tuleb märkida, et esitatud variandid võivad kaotada osatähtsuse, kui saavutatakse kõrge kättesaadavuse aste, nt 60%–80% kõikides teenindusjaamades. Sellisel juhul võib edasine siseriikliku poliitika tulemuslikkuse hindamine üksikasjalikul piirkondlikul tasandil osutada mittevajalikuks. Variandi D puhul võib protsendimäär olla tingimustest sõltuvalt natuke kõrgem.

Igal juhul osutavad väävli- ja pliivaba bensiini ja väävlivaba diislikütuse kasutuselevõtu erinevad tingimused sellele, et neid tuleks eraldi analüüsida.

Liikmesriigid võivad valida meetodid, mida nad peavad kõige asjakohasemaks väävlivaba kütuse kättesaadavuse siseriiklikuks rakendamiseks. Siiski on liikmesriikidel soovitatav kaaluda käesolevates juhistes esitatud võimalusi enne otsuse langetamist direktiivi siseriikliku rakendamise hõlbustamiseks kõige sobivamate meetmete kohta. Erijuhitud käsitletakse 4. osas.

3.1. *A variant: väävlivaba kütuse tanklate osakaal piirkonniti*

3.1.1. Kriteerium

Siseriiklike pliivaba bensiini ja diislikütuse tanklate arv ja protsentuaalne osakaal ning olemasolevad väävlivaba kütuse kvaliteediklassid (iga aruandlusaasta lõpul) vastavalt Euroopa Ühenduste Statistikaameti 3tasandilise statistiliste territoriaaljaotuste nomenklatuuri (NUTS) 3. tasandi piirkondlikule jaotusele.

Käesolevas kriteeriumis kasutatakse järgmisi ühikuid:

a) kütuse tanklate arv;

b) väävlivaba kütuse tanklate protsent.

3.1.2. Kasulikkus

Selle kriteeriumi eeliseks on asjaolu, et osutatakse selgelt väävlivaba kütuse geograafilisele kättesaadavusele sellisel tasemel, mis tagab ühtlase jaotuse siseriiklikul territooriumil. Lisaks on NUTSi piirkondlikud alad juba määratletud ja kasutusel teistes ühenduse statistilistes andmetes ning muude NUTSi piirkondlike andmete kättesaadavus (nt rahvaarv, pindala jne) võimaldab läbi viia kasulikke lisaanalüüse.

3.2. *B variant: keskmine kaugus väävlivaba kütuse tanklate vahel*

3.2.1. Kriteerium

Keskmine kaugus pliivaba bensiini või diislikütuse tanklate vahel, kus on saadaval väävlivaba kütus. See hõlmab ka riiklike keskmiste, maksimum- ja miinimumvahemaade arvutamist eri teenindusjaamade vahel, mis pakuvad väävlivaba kütust (eraldi pliivaba bensiini ja diislikütuse puhul). Võib osutada kasulikuks võrrelda seda kõikide tanklate riikliku keskmisega.

3.2.2. Kasulikkus

Selle kriteeriumi eeliseks on asjaolu, et see annab hinnangu vahemaade kohta siseriiklikul territooriumil, mille väävlivaba kütust vajavad sõidukite omanikud peavad läbima, et tankida oma sõidukit. Võrdlus kõikide tanklate riikliku keskmisega annab kriteeriumile eelise võrreldes siseriiklike eritingimustega.

3.3. *C variant: väävlivaba kütuse kättesaadavus suurtes kütusetanklates*

3.3.1. Kriteerium

Väävli- ja pliivaba bensiini või diislikütust pakkuvate suurte/peamiste tanklate arv ja protsentuaalne osakaal riiklikul tasandil. Liikmesriigid peaksid vastavalt siseriiklikele tingimustele määratlema suured kütusetanklad, võttes arvesse kütuse läbilaskvuse alammäära miljonites liitrites aasta kohta (nt hõlmatakse umbes 5% kõikidest tanklastest).

3.3.2. Kasulikkus

Suured tanklad asuvad suure nõudlusega aladel, seega on kõnealune kriteerium kasulik väävlivaba kütuse kättesaadavuse meede sellistes piirkondades. Kõnealused tanklad jaotuvad tõenäoliselt ühtlaselt riigi territooriumil ja kriteeriumi saab suhteliselt kergesti kasutada.

3.4. *D variant: väävlivaba kütuse kättesaadavus maanteedekiirteede äärsetes kütusetanklates*

3.4.1. Kriteerium

Väävli- ja pliivaba bensiini või diislikütust pakkuvate põhimaanteed või maanteedekiirteede äärsete tanklate arv ja protsentuaalne osakaal riiklikul tasandil. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral määratlema põhimaanteed või maanteedekiirteed.

3.4.2. Kasulikkus

Kõnealune kriteerium on eriti kasulik seoses transiidi ja turismiga, kuna tagab meetme kättesaadavuse põhilistel transpordisoontel. Kõnealused tanklad asetsevad tõenäoliselt riigi territooriumil geograafiliselt suhteliselt ühtlaselt ja laiaulatuslikult, kuigi peamiselt suuremate asustuskeskuste läheduses.

4. ERIJUHUD

Mõnel puhul ei pea liikmesriigid võetud meetmete liigi või kaasneva eriolukorra tõttu rakendama esmaseid ega teiseseid variante täielikult, et nõuetekohaselt kirjeldada väävlivaba kütuse geograafilist kättesaadavust. On ette nähtud kaks juhtu, mil võib osutada põhjendatuks siseriikliku poliitika tulemuslikkuse piiratum hindamine:

- 1) väga suur väävli- ja pliivaba bensiini ja diislikütuse kättesaadavus või siseriikliku turu ümberkorraldamine väävli- ja pliivabale bensiini ja diislikütuse kasutusele võtmiseks;
- 2) kui liikmesriigi või saare piiratud turu kohta on ainult üks terminal/tarnija.

Sellistel juhtudel on asjakohane järgmine piiratud analüüs.

4.1. Väga suur kättesaadavus/turu ümberkorraldamine

Kui liikmesriikide võetud meetmete liik tagab väga suure kättesaadavuse/üleriigilise turu ümberkorraldamise (nt 60–80 % teenindusjaamadest või müügist), võib olla piisav kasutada ainult põhiteavet väävlivaba kütuse kogumüügi (mahtude) kohta ning vajaduse korral siseriiklike andmeid pliivaba bensiini ja diislikütuse kohta.

On mitmeid kõnealuse suure kättesaadavuse/turu ümberkorraldamise saavutamise viise. Nendeks võivad olla:

- a) tööstuslepingud, mis tagavad väävlivaba kütuse pakkumise enamikes kütusetanklates;
- b) rahaliste stiimulite kasutamine, mis hõlbustab turu üleminekut peamiselt väävlivabale kütusele;
- c) kohustuslik üleminek väävlivabale kütusele/ kohustuslik väävlivaba kütuse kättesaadavus tanklates.

4.2. Ühe terminali/saarte turud

Ainult ühe tarneterminaliga või saare turu tingimustega liikmesriikides võib väävlivaba kütuse kättesaadavus märkimisväärselt suureneda või jõuda isegi 100%ni. Seetõttu võib neis piirkondades väheneda variantide A–D kasutegur sõltuvalt konkreetsest olukorrast.
